OKRUHY KE STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

NÁZEV STUDIJNÍHO PROGRAMU	Aplikovaná geografie a regionální rozvoj
KÓD STUDIJNÍHO PROGRAMU	N0532A330043
TYP STUDIA	navazující magisterský
FORMA STUDIA	prezenční
PLATNOST	od akademického roku 2026/2027

Technická univerzita v Liberci | Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická | Katedra geografie
Studentská 1402/2, 461 17 Liberec 1 | www.fp.tul.cz

A. Regionální rozvoj

A1 Uveďte základních pohledy na regionální politiku (konvergentní a divergentní regionální politika), a jejich korelaci se základními ekonomickými teoriemi. Definujte pojem pojmy regionální růst a rozvoj a uveďte, jakými indikátory je lze měřit.

A2 Představte základní teorie používané v regionálním rozvoji (TRR), neoklasický přístup, neoliberální přístup, keynesiánství, neomarxistické a institucionální TRR. Uveďte rovněž příklady a jejich aplikace.

A3 Představte a diskutujte hlavní rysy a současné výzvy regionální politiky EU a ČR, uveďte příklady z českého i zahraničního prostředí., Zmiňte rozvojové osy ČR v kontextu Politiky územního rozvoje ČR. Diskutujte problémy periferií.

A4 Definujte a uveďte příklady metropolitních a nemetropolitních regionů. Kde se nacházejí, jaké jsou mezi nimi rozdíly, specializace a ekonomické činnosti. Aplikujte na nich teoretické modely (Von Thünenův model, Weberův lokalizační trojúhelník, principy v Christallerově teorii centrálních míst, Hottelingův model).

A5 Jaká jsou specifika rozvoje příhraničních regionů – uveďte hlavní výzvy, instituce, a příklady úspěchů spojených s oblastí přeshraniční spolupráce, představte hlavní programy podporující přeshraniční spolupráci.

A6 Co znamenají koncepty paradiplomacie, nového regionalismu a víceúrovňové správy – vysvětlete a diskutujte tyto koncepty, uveďte příklady z ČR (např. v oblasti přeshraniční spolupráce) a zahraničí. Vysvětlete termíny místní akční skupiny (MAS), LEADER a CLLD v kontextu tří výše uvedených konceptů.

A7 Představte organizaci veřejné správy v ČR, včetně základního kompetenčního rozdělení mezi státní správou a samosprávou. Diskutujte možnosti zapojení veřejné správy do využívání evropských fondů v ČR s akcentem na Vámi zvolený kraj.

A8 Vysvětlete a diskutujte význam evropské integrace jakožto procesu posilující význam subnárodních aktérů a relativizaci významu národních států a postupné posilování měst a regionů, vysvětlete a diskutujte termín glokalizace.

A9 Vysvětlete a diskutujte rozložení odvětvových zdrojů ekonomického růstu v EU a ve světě, zmiňte výrobní faktory jako zdroje ekonomického růstu, představte vhodné makroekonomické ukazatele jako měřidlo ekonomické struktury regionu.

A10 Popište a diskutujte různé druhy dopravy, pohyb zboží, osob, služby, dopravní obslužnost, a jejich vliv na regionální rozvoj.

Technická univerzita v Liberci | Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická | Katedra geografie
Studentská 1402/2, 461 17 Liberec 1 | www.fp.tul.cz

B. Geografie pro udržitelný rozvoj

B1 Definujte druh jako základní jednotka organické složky krajiny: a) definice, vznik, areál rozšíření a pohled na rozšíření druhů z hlediska regionálního rozvoje. Vysvětlete a uveďte příklady rozdílného přístupu ke chráněným druhům, ohroženým druhům, endemitům apod.; b) nepůvodní a invazivní druhy: definice, příklady.

B2 Vysvětlete a diskutujte biodiverzitu jako pojem v regionálním rozvoji: a) důležitost a principy biodiverzity a příklady krajin se zvýšenou biodiverzitou; b) faktory způsobující úbytek biodiverzity a jejich příklady v posledních dekádách.

B3 Vysvětlete a diskutujte význam biogeografie pro regionální rozvoj: biogeografické členění světa, Evropy, Česka; b) koncept globálních biomů a regionálních/lokálních ekosystémů; c) vliv ochrany ekosystémů při plánování regionálního rozvoje.

B4 Vysvětlete a diskutujte téma změny klimatu a její význam pro města, venkov a regiony: strategie mitigačních a adaptačních opatření a souvislosti s vývojem nerovností.

B5 Vysvětlete a diskutujte téma disturbance krajiny a jejich vliv na regionální rozvoj.

B6 Vysvětlete a diskutujte témata ekologické stability a fragmentace krajiny a jejich význam pro územní plánování a regionální rozvoj.

B7 Diskutujte současné problémy krajiny v Evropské unii a Česku: a) změny využití krajiny v posledních dekádách; b) příklady narušení krajiny v posledních desetiletích; c) koncepty ochrany a tvorby krajiny.

B8 Management chráněných území a přírodních rizik: a) ochrana územní a druhová, velkoplošná a maloplošná; b) aktuální koncepty managementu krajiny v chráněných územích; c) aktuální koncepty prevence přírodních rizik v regionálním pojetí.

B9 Uhlíková a vodní stopa: a) koloběh vody a uhlíku v ekosystémech; b) koncept uhlíkové a vodní stopy; c) možná řešení problémů uhlíkové a vodní bilance v regionálním rozvoji.

B10 Vodní ekosystémy: a) charakteristiky sladkovodních a mořských ekosystémů a faktory ohrožující jejich stabilitu a biodiverzitu; b) metody sledování a hodnocení hydrologických jevů a jejich aplikace v hydrologii a vodním hospodářství v kontextu regionálního rozvoje; c) principy a příklady ochrany a revitalizace vodních ekosystémů.

Technická univerzita v Liberci | Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická | Katedra geografie
Studentská 1402/2, 461 17 Liberec 1 | www.fp.tul.cz

C. Teorie a metody geografického výzkumu v jejich praktických aplikacích

C1 Na příkladu své diplomové práce vysvětlete a diskutujte metody, které jste v rámci práce použili, zdůvodněte, proč jste použili zrovna tyto metody. Zmiňte, které další metody jste mohli v práci využít a zdůvodněte, proč se tak nestalo. Uveďte a diskutujte příklady geografických metod výzkumu, které by pro Vaši práci byly nevhodné.

C2 Navrhněte – s využitím finančních nástrojů podporujících přeshraniční spolupráci – pětiletou strategii rozvoje Vámi vybrané obce do 2000 obyvatel. Navrhněte a zdůvodněte základní diagnózu potřeby Vámi navržené intervence (např. na bázi jednoduché SWOT analýzy), navrhněte řešení v etapizaci na jednotlivé roky, zdůvodněte hlavní kategorie rozpočtových položek a navrhněte, kteří partneři a další klíčoví aktéři by se do akce měli zapojit.

C3 Navrhněte – s využitím finančních nástrojů podporujících přeshraniční spolupráci – pětiletou strategii rozvoje Vámi vybrané základní/střední/vysoké školy. Navrhněte a zdůvodněte základní diagnózu potřeby Vámi navržené intervence (např. na bázi jednoduché SWOT analýzy), navrhněte řešení v etapizaci na jednotlivé roky, zdůvodněte hlavní kategorie rozpočtových položek a navrhněte, kteří partneři a další klíčoví aktéři by se do akce měli zapojit.

C4 Navrhněte – s využitím finančních nástrojů podporujících přeshraniční spolupráci – pětiletou strategii rozvoje Libereckého kraje. Navrhněte a zdůvodněte základní diagnózu potřeby Vámi navržené intervence (např. na bázi jednoduché SWOT analýzy), navrhněte řešení v etapizaci na jednotlivé roky, zdůvodněte hlavní kategorie rozpočtových položek a navrhněte, kteří partneři a další klíčoví aktéři by se do akce měli zapojit.

C5 Navrhněte – s využitím finančních nástrojů podporujících přeshraniční spolupráci – pětiletou strategii rozvoje Vámi vybraného města. Navrhněte a zdůvodněte základní diagnózu potřeby Vámi navržené intervence (např. na bázi jednoduché SWOT analýzy), navrhněte řešení v etapizaci na jednotlivé roky, zdůvodněte hlavní kategorie rozpočtových položek a navrhněte, kteří partneři a další klíčoví aktéři by se do akce měli zapojit.

C6 Navrhněte – s využitím finančních nástrojů podporujících přeshraniční spolupráci – pětiletou strategii rozvoje Vámi vybraného aktéra regionálního rozvoje. Navrhněte a zdůvodněte základní diagnózu potřeby Vámi navržené intervence (např. na bázi jednoduché SWOT analýzy), navrhněte řešení v etapizaci na jednotlivé roky, zdůvodněte hlavní kategorie rozpočtových položek a navrhněte, kteří partneři a další klíčoví aktéři by se do akce měli zapojit.

C7 Navrhněte geoinformatické hodnocení vybraného tématu přeshraničního rozvoje. Vymezte cíl hodnocení a zdůvodněte výběr metod a propojení zdrojů dat a oborových poznatků. Posuďte srovnatelnost dat napříč státní hranicí a vysvětlete, jak byste rozlišili skutečné územní rozdíly od rozdílů vzniklých získáváním a zpracováním dat a ověřili výsledná tvrzení. Zdůvodněte kartografické řešení umožňující srovnání obou stran hranice a vyjádření nejistot.

C8 Navrhněte geoinformatické hodnocení vybrané prostorové nerovnosti. Vymezte, v čem nerovnost spočívá, a zdůvodněte ukazatele, zvolené prostorové jednotky, analytické metody a propojení zdrojů dat a oborových poznatků. Zvolte kartografickou metodu a posuďte, jak spolu s daty a prostorovou agregací ovlivňuje závěry o nerovnosti. Vysvětlete, jaké další důkazy byste potřebovali k rozlišení alternativních vysvětlení zjištěného prostorového vzorce.

C9 Navrhněte geoinformatické hodnocení variant ve vybrané úloze strategického nebo územního plánování. Vymezte cíl rozhodování a zdůvodněte data, metody a hodnoticí kritéria s ohledem na oborové poznatky a potřeby dotčených aktérů. Vysvětlete, jak byste ověřili citlivost doporučení na změny předpokladů, dat a priorit aktérů a vymezili podmínky jeho platnosti. Zdůvodněte kartografické porovnání variant včetně vyjádření nejistot a posuďte jeho vliv na rozhodování.

C10 Navrhněte geoinformační systém pro vybranou úlohu řízení a monitorování města nebo regionu. Vymezte potřeby uživatelů a zdůvodněte propojení zdrojů dat a oborových poznatků, správu a aktualizaci dat, návrh mapového rozhraní a rozdělení odpovědnosti mezi aktéry. Vysvětlete, jak byste ověřili důvěryhodnost informací, použitelnost mapového rozhraní a přínos systému pro rozhodování. Posuďte, jak mají jeho používání ovlivnit neúplná či rozporná data, nerovné zastoupení skupin obyvatel v datech a požadavky na ochranu soukromí.

OBSAHOVÁ SPRÁVNOST	
PŘEDKLÁDAJÍCÍ KATEDRA	geografie
GARANT STUDIJNÍHO PROGRAMU	Böhm Hynek, doc. Mgr. Ph.D.

Technická univerzita v Liberci | Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická | Katedra geografie
Studentská 1402/2, 461 17 Liberec 1 | www.fp.tul.cz